آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده Family Pathology, Counseling & Enrichment
۱۳۹۶، ۳، ۲ (پیاپی ۶): ۱۳۸-۱۱۹ 2018. Vol. 3, N. 2 (6), 119-138
دریافت مقاله: ۱۰/۰۹/۱۳۹۶ پذیرش نهایی: ۲۱/۱۲/۱۳۹۶

پیش‌بینی کارکرد خانواده و کیفیت زندگی بر پایه شیوه‌های دل‌بستگی زوجین

Prediction of family function and life quality based on the attachment styles of couples

لاله آجلی لاهیجی *
محمدعلی بشارت **

laleh Ajeli Lahiji
Mohammad Ali Besharat

چکیده

شیوه‌های دل‌بستگی زمینه‌ساز خانواده‌ای سالم هستند ازاین‌رو هدف از پژوهش حاضر، پیش‌بینی کارکرد خانواده و کیفیت زندگی با توجه به شیوه‌های دل‌بستگی زوجین شهر شیراز بود. روش پژوهش همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش همه زوجین متأهل شهر شیراز در سال (۱۳۹۶-۹۷) بودند که با به‌کارگیری روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. پرسشنامه سنجش کارکرد خانواده اپستین، بیشاپ و لوین (۱۹۷۸) و کیفیت زندگی ویر و شربورن (۱۹۹۲) و شیوه‌های دل‌بستگی کولینز و رید (۱۹۹۰) اجرا شد. سپس یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش شامل ضرایب همبستگی ساده و رگرسیون چندگانه میان متغیرهای پیش‌بین و ملاک به روش ورود و گام‌به‌گام بررسی گردید. برآیندها نشان داد که میان دل‌بستگی ایمن و کارکرد خانواده (r=۰/۲۵،p=۰/۰۰۸) رابطه مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا و کارکرد خانواده (r=-۰/۱۹ ،p=۰/۰۴) رابطه منفی و میان دل‌بستگی اجتنابی و کارکرد خانواده رابطه وجود دارد و کیفیت زندگی (r=-۰/۲۱،p=۰/۰۳) به‌صورت مثبت، میان دل‌بستگی ایمن و کیفیت زندگی (r=۰/۲۲،p=۰/۰۲) رابطه مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا و کیفیت زندگی (r=-۰/۱۸،p=۰/۰۵) رابطه منفی و میان دل‌بستگی اجتنابی و کیفیت زندگی (r=- ۰/۲۸،p=۰/۰۰۱) رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. ۲۹٪ واریانس کارکرد خانواده به‌وسیله‌ی، دل‌بستگی ایمن و اجتنابی تبیین می‌شود و ۲۴٪ واریانس کیفیت زندگی به‌وسیله‌ی شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) تبیین می‌شود. همچنین ۲۰٪ واریانس کیفیت زندگی به‌وسیله‌ی دلبستگی‌اجتنابی و دل‌بستگی ایمن تبیین می‌شود. یافته‌های این پژوهش، می‌تواند توسط متخصصان خانواده‌درمانی در مشاوره پیش از ازدواج در شناخت هرچه بهتر زوجین سودمند باشد.

واژگان کلیدی: *کارکرد، خانواده، کیفیت، زندگی، شیوه، دل‌بستگی، زوجین*

Abstract

The attachment styles are the basis of a healthy family. Therefore, the purpose of this study was to predict family function and quality of life according to the attachment styles among couples of Shiraz. The research method is correlation. The statistical population of this study was all couples married in Shiraz in the year of (1396-97) who were selected by random sampling method. Epstein, Bishop & Levin Family Functions Questionnaire (1978) and the quality of life of Weir & Sherbourne (1992) and Collins and Read's Attachment Styles (1990) were done. Then, the results of research hypotheses including simple correlation coefficients and multiple regressions between predictor and criterion variables were investigated by input method and step by step. The results showed that there was a positive correlation between the secure attachment and family function (p = 0.008, r = 0.25) and negative correlation between ambivalent and avoidance attachment and family function (p = 0.04, r = -0.19)and there is a relationship between avoidance attachment And family function, and quality of life (p = 0.03, r = -0.23) positively, between secure attachment and quality of life (p = 0.02, r = 0.22) positive relationship, ambivalent attachment And quality of life (p = 0.05, r = -0.16), there is a negative and significant relationship between avoidance attachment and quality of life (p = 0.001, r = -0.28). 29% of the variance in family functions by means of secure attachment, and avoidance is explained and 24% of variance in quality of life is explained by attachment styles (secure, ambivalent, and avoidable). Also, 20% of the quality of life variance is explained by attachment and secure attachment. The findings of this study can be useful by family-based therapists in pre-marriage counseling to better understand couples.

Key words: *family, functioning, quality, life, attachment, styles, couples*

* . **نویسنده مسئول**: کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد، شیراز، ایران
کد پستی ۷۱۸۸۸۵۷۱۶۱ lalehlahiji@gmail.com: تلفن: ۰۹۱۷۷۰۷۰۳۷۲
**. استاد روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]
[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

مقدمه

خانواده به‌عنوان نخستین محیط شکل‌گیری شخصیت انسان از اهمیت فراوانی برخوردار است. نقطه آغاز خانواده ازدواج است. ازدواج امری جهانی است که در همه جوامع و در طول تاریخ وجود داشته و به مجموعه‌ای از نیازهای انسان پاسخ می‌دهد. ازدواج کردن به معنی درهم آمیختن دو چشم‌انداز و دو تاریخچه است که شامل ارزش‌ها و جهان‌بینی‌های گوناگون است. ازدواج یکی از برجسته‌ترین حوادثی است که در زندگی رخ می‌دهد، از این‌رو ارزش فراوانی دارد. چهار پدیده مهم زندگی انسان زایش، مرگ، کار و ازدواج است. این پدیده‌ها در شکل‌گیری شخصیت و جهت‌گیری زندگی انسان نقش بی‌چون‌وچرا دارد (اکبر زاده عبدالجبار، حسین پور لنگرودی، مصباح، ۱۳۸۹؛ ذخیره داری، محمدی پور، علیزاده موسوی، ۱۳۹۲). افزون بر عوامل عمده‌ای همچون عوامل اقتصادی، اجتماعی و شخصیتی عوامل دیگری همچون صمیمیت زوجین، وجود مرزهای زناشویی، الگوهای تعاملی خانواده، شیوه‌های دل‌بستگی زوجین نیز بر رضایت زناشویی تأثیر می‌گذارند (بهاری، ۱۳۹۴).

شیوه دل‌بستگی[1] گونه‌ای طرح‌واره است که روابط افراد در بزرگ‌سالی را تعیین می‌کند (نقل از اصلانی، صمدی فر و سودانی، ۱۳۹۴). در بزرگ‌سالی سه شیوه دل‌بستگی ایمن[2]، اجتنابی[3] و دوسوگرا[4] مشخص‌شده است. هواداران این دیدگاه باور دارند به‌احتمال‌زیاد شیوه دل‌بستگی کودک بر پایه الگوهای عملی درونی از خود و چهره دل‌بستگی تا بزرگ‌سالی ادامه می‌یابد و در روابط بزرگ‌سالی فرد با دیگران منعکس می‌شود (امیری پیچاکلایی، فهیمی، اکبری، بیرامی،۱۳۹۱؛ خوش‌لهجه صدق و صلیبی، ۱۳۹۴). دل‌بستگی الگوهای احساس، تفکر و رفتارهای شخصی در رابطه نزدیک با مراقب، شریک عاطفی و دیگر افراد صمیمی است (بوتوناری،۲۰۰۷؛ نقل از امانی و قربانی،۱۳۹۴). برای بیشتر بزرگ‌سالان، همسر، مظهر دل‌بستگی و منبع عمده امنیت و احساس آرامش است (نیلفروشان، احمدی، فاتحی زاده، قاسمی،۱۳۹۳).

1.Attachment style
2.Secure attachment
3. Avoidance attachment
4.Ambivalence attachment

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

امروزه دیدگاه دل‌بستگی یکی از کارآمدترین دیدگاه‌ها در بررسی روابط میان فردی، به‌ویژه رابطه زناشویی است. این دیدگاه نه‌تنها تفـــاوت‌های فردی بلکه کارکرد و پویایی‌های ارتباط همسران را تبیین می‌کند. بر پایه این دیدگاه تجارب ارتباطی اولیه به ایجاد الگوهای شناختی درونی درباره خود و دیگران در بافت ارتباطی منجر می‌شود. این الگوها سپس به انتظارات و رفتارهای ارتباطی خاص می‌انجامد که در زوج‌درمانی از آن برای توضیح و تبیین روابط زناشویی سود جسته‌اند (دانشور حسینی و مهدوی، ۱۳۹۰).

ترابیان و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی نشان دادند، اضطراب و اجتناب دل‌بستگی زنان خیانت دیده دادگاه با زنان مراکز مشاوره تفاوت معنی‌داری نشان داده است. مردان بی‌وفا و مردان عادی نیز تفاوت معنی‌داری در روان رنجوری، وجدان گرایی، اضطراب و اجتناب دل‌بستگی نشان داده‌اند. عبدی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که خیانت اینترنتی با شیوه دل‌بستگی ایمن، همبستگی منفی دارد و با شیوه‌های دل‌بستگی اجتنابی – دوسوگرا همبستگی مثبت وجود دارد و شیوه‌های دل‌بستگی اجتنابی و دوسوگرا می‌توانند به‌عنوان پیش‌بینی مناسبی برای احتمال درگیر شدن افراد در روابط فرا زناشویی اینترنتی در نظر گرفته شوند.

یکی از عواملی که کارکرد خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد نوع روابط خاصی است که میان اعضای خانواده، به‌ویژه والدین و فرزندان وجود دارد. روابطی که والدین با اعضای دیگر خانواده بخصوص کودکانشان دارند تأثیرات مهم بر تکامل سلامتی کودک و سلامت روان‌شناختی آن‌ها دارد (کرنز و همکاران، ۲۰۰۱؛ نقل از رضا پور میر صالح، عینی، آیین‌پرست، حشمی، ۱۳۹۳).

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که شیوه دل‌بستگی اعضای خانواده، به‌ویژه والدین، بر کارکرد خانواده[1] آن‌ها تأثیر دارد (مادرسید، ۱۹۹۸ به نقل از شهابی زاده و مظاهری، ۱۳۹۱). والدینی که شیوه دل‌بستگی ایمن دارند، نسبت به آن‌هایی که شیوه‌های دل‌بستگی ناایمن اجتنابی و دوسوگرا دارند، از رضایت زناشویی بالاتری برخوردارند (میکولینسر و همکاران، ۲۰۰۳) و الگوهای ارتباطی بهتری را با یکدیگر و فرزندان خود برقرار می‌کنند (کرنز و همکاران، ۲۰۰۱)، تعارضات خانوادگی را بهتر مدیریت کرده

1.Family function

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

و کارکرد خانواده بالاتری دارند (دویل و مارکیویچ، ۲۰۰۵؛ نقل از رضا پور میر صالح و همکاران، ۱۳۹۳).

پژوهشگران با کوشش برای تعیین عوامل مرتبط با کیفیت زندگی مردم، نشان دادند که خانواده و شیوه‌های تعامل در میان اعضای آن، یک بعد برجسته مرتبط با کیفیت زندگی، شادی و رفاه مردم در همه فرهنگ‌ها است. مطالعات شواهد محکمی نشان داده‌اند که زندگی خانوادگی به‌شدت بر شادی تأثیر می‌گذارد (راجرز و باچمن[1]، ۱۹۸۸). چیلمن (۱۹۸۲) از سال ۱۹۵۷ تا اواخر دهه ۱۹۷۰ بررسی‌های مهم ملی را مرور کرد و نتیجه گرفت که دیدگاه‌های اجتماعی ازدواج و خانواده تحت تأثیر تحولات چشمگیر و بنیانی قرارگرفته است، زندگی خانوادگی همچنان به‌عنوان مهم‌ترین عامل رضایت و خوشبختی در زندگی است. افزون بر این، افراد متأهل مزایایی بر شاخص‌های اضطراب و ناراحتی نسبت به کسانی که تنها، طلاق گرفته و یا از هم جدا هستند، دارند (لین و لو، ۱۹۹۸؛ نقل از بشار پور و شیخ‌الاسلامی، ۲۰۱۵).

بررسی کیفیت زندگی[2] و پیشرفت آن نقش کلیدی در زندگی اجتماعی و شخصی و همچنین سلامت عمومی دارد (صالحی و دهقان نیری، ۱۳۹۰). کیفیت زندگی مربوط به درک ذهنی فرد از رفاه و رضایت از زندگی است. هدف ارتقاء و حفظ سلامت خوب، کیفیت زندگی است. کیفیت رابطه همسران بر کارآمدی، استحکام، ودوام زیر منظومه همسران تأثیر می‌گذارد. کیفیت رابطه زناشویی از مهم‌ترین عوامل پیشرفت و دستیابی به اهداف زندگی است. درصد بسیاری از مردم در مراحلی از زندگی خود وارد روابط زناشویی صمیمانه شده و این روابط را منبع حمایت و عاطفه می‌دانند و انتظار دارند که همسرشان رابطهٔ جنسی انحصاری، صداقت، اظهار عاطفه، صمیمیت و حمایت را از خود نشان دهد. ولی خیلی زود درمی‌یابند که روابط آنان، این انتظارات را برآورده نمی‌کند و به‌تدریج کیفیت روابط زناشویی کاهش می‌یابد. در برخی موارد، این مشکلات می‌تواند به طلاق منجر شود. بااین‌حال شاید بتوان گفت آشفتگی‌های ارتباطی یک مشکل شایع است (مهدوی و دانشور حسینی، ۱۳۹۰).

1.Rodgers& Bachman
2.Quality of life

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

در پژوهشی نتایج نشان داد که سلامت روان با کیفیت زندگی و خوش‌بینی ارتباط معنی‌دار دارد (باغبان، قادری و رفاهی،۱۳۹۴). میان رفاه معنوی، خوش‌بینی و کیفیت زندگی و سن، جنس و سال-های زندگی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد (جعفری پور، برجی، برجی و مسلمی، ۱۳۹۵). در بررسی کیفیت زندگی سالمندان داشتن همسر و وضعیت تأهل از عوامل پیش‌بینی‌شده کیفیت زندگی به شمارمی‌رود (شعریزاده، سرخوشی، بابا زاده، مرادی، شریعت و میرزائیان، ۲۰۱۶). بر این اساس هدف این پژوهش بررسی همه فرضیاتی است که در ارتباط با متغیرهای ذکرشده و چگونگی تأثیر این متغیرها در کیفیت و کارکرد خانواده است. در این پژوهش ۸ فرضیه تدوین شد که به‌قرار زیر است:

۱- میان دل‌بستگی ایمن و کارکرد خانواده رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۲- میان دل‌بستگی دوسوگرا و کارکرد خانواده رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۳- میان دل‌بستگی اجتنابی و کارکرد خانواده رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد.

۴- میان دل‌بستگی ایمن و کیفیت زندگی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۵- میان دل‌بستگی دوسوگرا و کیفیت زندگی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۶- میان دل‌بستگی اجتنابی و کیفیت زندگی رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد.

۷- میان شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) با کارکرد خانواده رابطه چندگانه معنی‌دار وجود دارد.

۸- میان شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) با کیفیت زندگی رابطه چندگانه معنی‌دار وجود دارد.

روش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است .جامعه آماری پژوهش حاضر را همه زنان و مردان متأهل شهر شیراز در سال ۱۳۹۶-۹۷ بودند، برای انتخاب نمونه موردنظر از شیوه نمونه‌گیری تصادفی - ساده استفاده‌شده است که ۱۰۰ نفر به‌طور مساوی ۵۰ مرد، ۵۰ زن (با لحاظ کردن معیارهای ورود و خروج به پژوهش شامل زندگی مشترک، حداقل گذراندن یک سال زندگی مشترک و رضایت آگاهانه و

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

عدم رضایت برای معیار خروج) وارد پژوهش گردیدند. درروند اجرای پژوهش، پژوهشگران حضور فعال داشتند تا از پاسخ‌های تصادفی جلوگیری و هرگونه سؤال آزمودنی را پاسخ دهند. از پرسشنامه-های زیر جهت گردآوری اطلاعات استفاده گردید:

ابزارها

ابزار سنجش کارکرد خانواده[1] این ابزار برای سنجیدن کارکرد خانواده بر پایه الگوی مک مستر، تدوین‌شده است و شامل ۵۳ سؤال است. این الگو خصوصیات ساختاری و شغلی و تعاملی خانواده را معین می‌سازد. جهت تهیه این پرسشنامه، نسخه انگلیسی پرسشنامه با نسخه فارسی مقیاس سنجش خانواده -۶۰ آیتمی به ترجمهٔ باقر ثنایی تطبیق داده‌شده است. روایی هم‌زمان پرسشنامه با پرسشنامه ۶۰ آیتمی کارکرد خانواده انجام‌شده است. پایایی با آلفای کرونباخ بالای ۸۰٪ ذکرشده است. در این پژوهش آلفای کرونباخ ابزار کارکرد خانواده ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامهٔ کیفیت زندگی[2]. ین پرسشنامهٔخودگزارشی که عمدتاً جهت بررسی کیفیت زندگی و سلامت استفاده می‌شود توسط ویر و شربورن۳ (۱۹۹۲)، ساخته شد و دارای ۳۶ عبارت است و ۸ قلمرو کارکرد جسمی، کارکرد اجتماعی، ایفای نقش جسمی، ایفای نقش هیجانی، سلامت روانی، سرزندگی، دو سنجش کلی از کارکرد فراهم می‌آورد؛ نمره کلی مؤلفهٔ -SF درد بدنی و سلامت عمومی را مورد ارزیابی قرار می دهد .گذشته از این هم بعد روانی اجتماعی و هم بعد فیزیکی سلامت را موردسنجش قرار می‌دهد و نمره کلی مؤلفه فیزیکی سلامت را ارزشیابی می‌نماید .نمره آزمودنی در هر یک از این قلمروها میان ۰ تا ۱۰۰ متغیر است و نمره بالاتر به‌منزله کیفیت زندگی بهتر است .اعتبار و پایایی این پرسشنامه در جمعیت ایرانی مورد تائید قرارگرفته است (منتظری، گشتاسبی و وحدانی نیا، ۲۰۰۵؛ اصغری و فاقهی، ۲۰۰۳) و ضرایب همسانی درونی خرده مقیاس‌های ۸ گانه آن میان ۷۰ / ۰ تا ۰/۸۵ گزارش‌شده است و ضرایب باز آزمایی آن‌ها بافاصلهٔ زمانی یک هفته میان ۴۳ / ۰ تا ۷۹/ ۰ همچنین این پرسشنامه می‌تواند در همه شاخص‌ها، افراد

1Family Assessment Device

2 WHOQOL-BREF

3 Ware & Sherbourne

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

سالم را از افراد بیمار تفکیک نماید (اصغری و فاقهی، ۲۰۰۳). در این پژوهش آلفای کرونباخ پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی ۰/۹۳ به دست آمد.

مقیاس تجدیدنظر شدهٔ شیوه‌های دل‌بستگی[1]. این مقیاس توسط کولینز و رید۲ (۱۹۹۰) ساخته شد. شامل خودارزیابی از مهارت‌های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوهٔ شکل‌دهی روابط دل‌بستگی نسبت به چهره‌های دل‌بستگی نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ ماده است که از طریق علامت‌گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت که از؛ به‌هیچ‌وجه با خصوصیات من تطابق ندارد (۱) تا کاملاً با خصوصیات من تطابق دارد (۵)، تشکیل می‌گردد، سنجیده می‌شود. با تحلیل عوامل، ۳ زیر مقیاس که هر مقیاس شامل، ۶ ماده است مشخص می‌شود، ۳ زیر مقیاس عبارت‌اند از

وابستگی۳: میزانی را که آزمودنی‌ها به دیگران اعتماد می‌کنند و به آن‌ها متکی می‌شوند به این صورت که آیا در مواقع لزوم قابل‌دسترسی‌اند، اندازه‌گیری می‌کند.

نزدیک بودن۴: میزان آسایش در رابطه با صمیمیت و نزدیکی هیجانی را اندازه‌گیری می‌کند

اضطراب۵: ترس از داشتن رابطه را می‌سنجد (مالینکرودت و همکاران، به نقل از پاکدامن، ۱۳۸۰).

کولینز و رید (۱۹۹۰، به نقل از پاکدامن، ۱۳۸۰) بر پایهٔ توصیف‌هایی که در پرسشنامه دل‌بستگی بزرگ‌سال هازان و شیور درباره سه شیوه اصلی دل‌بستگی وجود داشت مواد پرسشنامه خود را تدارک دیده اند. زیر مقیاس اضطراب با دل‌بستگی اضطرابی – دوسوگرا مطابقت دارد و زیر مقیاس نزدیک بودن، یک بعد دوقطبی است که اساساً توصیف‌های ایمن و اجتنابی را در مقابل هم قرار می‌دهد (فنی ونوللر، ۱۹۹۶) بنابراین نزدیک بودن، در تطابق با دل‌بستگی ایمن است و زیر مقیاس وابستگی را می‌توان تقریباً عکس دل‌بستگی اجتنابی قرار داد. درباره قابلیت اعتماد مقیاس دل‌بستگی بزرگ‌سال کولینز و رید میزان آلفای کرونباخ را برای هر زیر مقیاس این پرسشنامه در ۳ نمونه از دانشجویان، برای دل‌بستگی ایمن ۰/۸۱، دوسوگرا

1Revised Adult Attachment Scale
2Collins & Read
3 Dependance
4 Closeness
5 Anxiety

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

۰/۷۸، اجتنابی ۰/۸۵ گزارش دادند. آلفای کرونباخ به‌دست‌آمده در این مطالعه برای دل‌بستگی ایمن ۰/۸۵، دوسوگرا ۰/۹۳، اجتنابی ۰/۷۱ است.

شیوهٔ اجرای پژوهش

در ابتدا برای جمع‌آوری داده‌ها، یکی از کلینیک‌های مشاوره در شهر شیراز به‌طور تصادفی انتخاب شد. سپس هدف از انجام پژوهش برای مشاوران مرکز توضیح داده شد تا برای انجام پژوهش همکاری لازم به عمل آید. معیارهای ورود به پژوهش شامل زندگی مشترک، حداقل گذراندن یک سال زندگی مشترک و رضایت آگاهانه و معیار خروج عدم تمایل برای شرکت در پژوهش بود. درروند اجرای پژوهش، پژوهشگران حضور فعال داشتند تا از پاسخ‌های تصادفی جلوگیری و هرگونه سؤال آزمودنی را پاسخ دهند. سپس پرسشنامه‌های ذکرشده در اختیار شرکت‌کنندگان در پژوهش قرار داده شد. پس از جمع‌آوری داده‌ها، در تراز توصیفی با محاسبه شاخص‌هایی نظیر میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمرات پرداخته شد و در تراز استنباطی با استفاده آزمون‌های تحلیل رگرسیون به روش گام‌به‌گام و ضریب همبستگی پیرسون به بررسی و آزمون فرضیات پژوهش پرداخته شد.

یافته‌ها

جدول ۱ .فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی شرکت‌کنندگان

متغیرها	گروه‌ها	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۵۰	۰/۵۰
	مرد	۵۰	۰/۵۰
مدت‌زمان ازدواج	زیر ۵	۲۰	۰/۲۰
	۵ تا ۱۰	۵۸	۰/۵۸
	۱۰ سال و بالاتر	۲۲	۰/۲۲
گروه‌بندی سنی	زیر ۲۰	۵	۰/۰۵
	۲۰ تا ۳۰	۴۰	۰/۴۰
	۳۱ تا ۴۰	۴۵	۰/۴۵
	۴۱ تا ۵۰	۵	۰/۰۵

طبق جدول (۱)، ۵۰ نفر (۰/۵۰) آزمودنی‌ها مرد و ۵۰ نفر (۰/۵۰) آزمودنی‌ها زن هستند. بیشترین گروه از پاسخ‌گویان با درصد فراوانی ۰/۴۵ (۴۵ نفر) در گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال بودند. همچنین،

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

بیشترین پاسخ‌گویان با درصد فراوانی ۰/۵۸ (۵۸ نفر) در گروه ۵ تا ۱۰ سال ازدواج کردند که دارای بیشترین درصد می‌باشند.

به‌منظور تصریح متغیرهای موردمطالعه ابتدا به محاسبه میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای موردمطالعه پرداخته شد که در ادامه در قالب جدول‌های شماره ۲ تا ۴ ارائه‌شده است.

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره‌های شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی)، کارکرد خانواده و کیفیت زندگی

متغیر		میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
شیوه‌های دل‌بستگی	ایمن	۱۷/۸۸	۳/۱۷	۱۳	۲۷
	دوسوگرا	۱۷/۸۰	۳/۱۷	۱۳	۲۸
	اجتنابی	۲۲/۸۰	۵/۲۰	۱۰	۲۹
کارکرد خانواده		۱۳۳/۷۲	۹/۳۷	۱۲۴	۱۷۲
کیفیت زندگی		۸۳/۰۲	۸/۲۴	۶۴	۹۸

با توجه به جدول (۲) مشاهده می‌شود میانگین و انحراف معیار نمره‌های دل‌بستگی ایمن ۱۷/۸۸±۳/۱۷، دل‌بستگی دوسوگرا ۱۷/۸۰±۳/۱۹، دل‌بستگی اجتنابی ۲۲/۸۰±۵/۲۰، کارکرد خانواده ۱۳۳/۷۲±۹/۳۷ و کیفیت زندگی ۸۳/۰۲±۸/۲۴ است.

جدول ۳. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر	آزمون کولموگروف	
	Z	تراز معنی‌داری
ایمن	۱/۵۶	۰/۳۱
دوسوگرا	۱/۰۸	۰/۴۳
اجتنابی	۱/۵۹	۰/۳۰
کارکرد خانواده	۱/۰۶	۰/۳۶
کیفیت زندگی	۱/۳۴	۰/۲۹

همان‌گونه که در جدول (۵)، مشاهده می‌شود نمره Z (و تراز معنی‌داری) به ترتیب برای دل‌بستگی ایمن ۱/۵۶ (و ۰/۳۱)، دوسوگرا ۱/۰۸ (و ۰/۴۳)، اجتنابی ۱/۵۹ (و ۰/۳۰)، کارکرد خانواده ۱/۰۶ (و ۰/۳۶) و کیفیت زندگی ۱/۳۴ (و ۰/۲۹) به دست آمدند. مندرجات جدول نشان می‌دهند که با توجه

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

به معیار نرمال بودن، متغیرهای پژوهش همگی دارای تراز معنی‌داری بالاتر از ۰/۰۵ می‌باشند که این بیانگر این موضوع است که نمره Zآن‌ها معنی‌دار نیست، لذا تخطی از نرمال بودن داده‌ها قابل‌مشاهده نیست.

جدول ٤. نتایج بررسی هم خطی چندگانه متغیرهای پژوهش

متغیرها	شاخص‌های هم خطی چندگانه	
	آماره تحمل	عامل تورم واریانس
ایمن	۰/۷۸۴	۱/۲۶۸
دوسوگرا	۰/۷۲۴	۱/۳۲۵
اجتنابی	۰/۷۶۵	۱/۳۱۵
کارکرد خانواده	۰/۶۷۸	۱/۲۱۵
کیفیت زندگی	۰/۸۷۴	۱/۲۶۸

طبق نتایج در جدول (۴)، مشاهده می‌شود آماره تحمل (و عامل تورم واریانس) به ترتیب برای دل‌بستگی ایمن ۰/۷۹۵ (و ۱/۲۵۷)، دوسوگرا ۰/۷۲۴ (و ۱/۳۲۵)، اجتنابی ۰/۷۶۵ (و ۱/۳۱۵)، کارکرد خانواده ۰/۶۷۸ (و ۱/۲۱۵) و کیفیت زندگی ۰/۸۷۴ (و ۱/۲۶۸) می‌باشند. مندرجات جدول (۴) نشان می‌دهند که ارزش‌های تحمل به‌دست‌آمده برای متغیرها، بالای ۰/۱۰ هستند و نشان‌دهنده عدم وجود هم خطی چندگانه میان متغیرها می‌باشند. همچنین مقدار عامل تورم واریانس به‌دست‌آمده برای متغیرها کوچک‌تر از ۱۰ هستند و این نشان می‌دهد که میان متغیرها، هم خطی چندگانه وجود ندارد.

جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از ضرایب همبستگی ساده و رگرسیون چندگانه میان متغیرهای پیش‌بین و ملاک به روش ورود و گام‌به‌گام استفاده شد.

جدول ۵. همبستگی میان شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) با کارکرد خانواده و کیفیت زندگی

متغیر وابسته	متغیرهای وابسته			
	کارکرد خانواده		کیفیت زندگی	
متغیر مستقل	R	P	R	P
دل‌بستگی ایمن	۰/۲۵**	p=۰/۰۰۸	۰/۲۲*	p=۰/۰۲
دل‌بستگی دوسوگرا	-۰/۱۹*	p=۰/۰۴	-۰/۱۸**	p=۰/۰۵
اجتنابی	-۰/۲۱*	p=۰/۰۳	-۰/۲۸**	p=۰/۰۰۱

*=p<۰/۰۵، **=p<معنی‌داری ضرایب همبستگی در تراز آماری ۰/۰۱

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

همان‌طور که در جدول (۵) ملاحظه می‌شود ضریب همبستگی میان دل‌بستگی ایمن، دل‌بستگی دوسوگرا و اجتنابی با کارکرد خانواده با استفاده از آزمون یک دامنه‌ی پیرسون برای آزمودنی‌ها به ترتیب برابر با r=۰/۲۵ و r=-۰/۱۹ و r=-۰/۲۱ به‌دست‌آمده است. با توجه به این نتایج مشخص می‌گردد که میان دل‌بستگی ایمن و کارکرد خانواده رابطهٔ مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا و کارکرد خانواده رابطهٔ منفی و میان دل‌بستگی اجتنابی و کارکرد خانواده رابطهٔ وجود دارد؛ بنابراین فرضیه ۱، فرضیه ۲، فرضیه ۳، تحقیق تأیید می‌گردد.

افزون بر این ضریب همبستگی میان دل‌بستگی ایمن، دل‌بستگی دوسوگرا و اجتنابی با کیفیت زندگی با استفاده از آزمون یک دامنه‌ی پیرسون برای آزمودنی‌ها به ترتیب برابر با r=۰/۲۲ و r=-۰/۱۸ و r=-۰/۲۸ به‌دست‌آمده است. با توجه به این نتایج مشخص می‌گردد که میان دل‌بستگی ایمن و کیفیت زندگی رابطهٔ مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا و کیفیت زندگی رابطهٔ منفی و میان دل‌بستگی اجتنابی و کیفیت زندگی رابطهٔ منفی و معنی‌دار وجود دارد؛ بنابراین فرضیه ۴، فرضیه ۵، فرضیه ۶، تحقیق نیز تأیید می‌گردد.

جدول ٦. نتایج تحلیل رگرسیون متغیرهای پیش‌بین با کارکرد خانواده به روش ورود برای آزمودنی‌ها

متغیر ملاک	شاخص‌ها متغیر پیش‌بین	MR	R^2	F P	ضرایب رگرسیون ۱
کارکرد خانواده	دل‌بستگی ایمن	۰/۵۲	۰/۲۹	۴/۳۹ P<۰/۰۰۱	β = ۰/۲۴ t= ۲/۴۳ P=۰/۰۱
	دل‌بستگی دوسوگرا				β = ۰/۱۵ t= ۱/۰۱ P=۰/۰۵

با توجه به جدول (۶) ملاحظه می‌شود که طبق نتایج رگرسیون به روش ورود شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) قابلیت پیش‌بینی کارکرد خانواده را دارا می‌باشند. R و R2 آن‌ها به ترتیب ۰/۵۲ و ۰/۲۹ است، یعنی ۲۹٪ واریانس کارکرد خانواده به‌وسیلهٔ شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) تبیین می‌شود.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

جدول ۷. نتایج تحلیل رگرسیون متغیرهای پیش‌بین با کیفیت زندگی به روش ورود برای آزمودنی‌ها

متغیر ملاک	شاخص‌ها متغیر پیش‌بین	MR	R^2	F P	ضرایب رگرسیون ۱
کیفیت زندگی	دل‌بستگی ایمن	۰/۴۹	۰/۲۴	۳/۵۹ P<۰/۰۰۱	β = ۰/۲۰ t= ۱/۹۶ P=۰/۰۴
	دل‌بستگی دوسوگرا				β = -۰/۰۷ t= -۰/۷۵ P=۰/۴۵
	اجتنابی				β = -۰/۲۹ t= ۳/۱۰ P=۰/۰۰۳

با توجه به جدول (۷) ملاحظه می‌شود طبق نتایج رگرسیون به روش ورود شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) قابلیت پیش‌بینی کیفیت زندگی را دارا می‌باشند. R و R2 آن‌ها به ترتیب ۰/۴۹ و ۰/۲۴ است، یعنی ۲۴٪ واریانس کیفیت زندگی به‌وسیلهٔ شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) تبیین می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

خانواده بر پایه روابط زوجین ایجاد می‌شود، با توجه به این معنا فرزندانی که از یک خانوادهٔ غنی از محبت، عاطفه و مهر و دوستی و بدون تعارض وارد جامعه می‌شوند، بر پایه خانواده‌ای با روابط با کیفیت بالا جامعه‌ای پربارتر خواهند ساخت، این مهم محقق نخواهد شد مگر در خانواده‌ای با شیوه‌های دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی پویایی که پدرومادر در خانواده از خود نشان می‌دهند؛ بنابراین هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی کارکرد خانواده و کیفیت زندگی با توجه به شیوه‌های دل‌بستگی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر شیراز بود. با توجه به فرضیات ۱ تا ۳، برآیندهای تحلیل نشان‌گر آن است که میان دل‌بستگی ایمن و کارکرد خانواده رابطهٔ مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا و کارکرد خانواده رابطهٔ منفی و میان دل‌بستگی اجتنابی و کارکرد خانواده رابطهٔ وجود دارد. این یافته با پژوهش (ساکی و مکوندی،

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

۱۳۹۴)، (اعتمادی و سعادت، ۱۳۹۴)، کوفسکی۱ (۲۰۰۹)، همسو است. پژوهش‌ها شیوه دل‌بستگی دوسوگرا را بهترین پیش‌بینی کنندهٔ کارکرد خانواده دانسته‌اند (ساکی و مکوندی، ۱۳۹۴).

می‌توان این یافته‌ها را این‌گونه تبیین کرد که کارکرد خانواده مربوط به سلامت روانی اعضای خانواده است و میان کارکرد ضعیف خانواده و علائم جسمی، اضطراب، اختلال خواب، افسردگی و اختلال در کارکرد اجتماعی رابطهٔ معنی‌داری وجود دارد. از سوی دیگر، خانواده‌های دارای کارکرد مطلوب مشکلات خود را در سطوح و زمان‌های مختلف حل می‌کنند. آن‌ها از خشک شدن یا فسیل سازی فرایندهای تعاملی در خانواده اجتناب می‌کنند. در چنین خانواده‌هایی، اختلاف به‌عنوان یک مسئله مثبت محسوب می‌شود، زیرا راهبردهای حل مسئله را تقویت می‌کنند (گل پیچ، دارودی و سلیمانیان، ۲۰۱۲).

طبق فرضیهٔ این پژوهش، ۲۹٪ واریانس کارکرد خانواده به‌وسیله‌ی شیوه‌های دل‌بستگی (ایمن، دوسوگرا و اجتنابی) تبیین می‌شود. در پژوهش‌ها کارکرد خانواده و طلاق را با شیوه‌های دل‌بستگی مرتبط دانسته‌اند. همچنین بیان می‌کنند که کارکرد خانواده با دل‌بستگی ایمن رابطهٔ معنی‌دار دارد (کوفسکی، ۲۰۰۹). در بزرگ‌سالان، افرادی که دل‌بستگی دوسوگرا- اضطرابی دارند غالباً رغبتی به نزدیک شدن به دیگران ندارند و نگران‌اند که طرف مقابل به احساسات آن‌ها پاسخ ندهد. این امر باعث می‌شود که از برقراری روابط صمیمانه با دیگران دوری کنند. افرادی که دل‌بستگی اجتنابی دارند، در برقراری روابط نزدیک و صمیمانه مشکل دارند. این افراد سرمایه‌گذاری عاطفی چندانی در برقراری روابط با دیگران نمی‌کنند و در صورت خاتمه یافتن یک رابطه نیز زیاد ناراحت نمی‌شوند (سیمپسون، ۱۹۹۰؛ نقل از اعتمادی و سعادت،۱۳۹۴).

طبق شواهد پژوهشی فراوان، در تبیین این یافته باید چنین بیان کرد که کارکرد خانواده، تلاش مشترکی برای برقراری و حفظ تعادل در خانواده است و به توانایی در هماهنگی با تغییرات، حل تضادها و تعارضات، همبستگی میان اعضا و موفقیت در اِعمال الگوهای انضباطی، رعایت حدومرزِ میان افراد، اجرای مقررات و اصول حاکم بر این نهاد با هدف حفاظت از کل نظام خانواده مربوط است (ثنایی، ۱۳۸۹؛ نقل ازپروندی و همکاران، ۱۳۹۵).

1 Kufskie

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

یافته‌ها در این پژوهش طبق فرضیات ۴، ۵ و ۶ نشان داد که، میان دل‌بستگی ایمن و کیفیت زندگی رابطهٔ مثبت، میان دل‌بستگی دوسوگرا، دل‌بستگی اجتنابی و کیفیت زندگی رابطهٔ منفی و معنی‌داری وجود دارد. در راستا با این نتایج در پژوهش محمدی، سماوی و غزوی (۲۰۱۶)، رابطهٔ منفی معنی‌داری میان شیوه‌های مضطرب و اضطرابی و دل‌بستگی اجتنابی، دل‌بستگی ناایمن و رضایت زناشویی نشان دادند. نتایج پژوهش محمدی و همکاران، نشان می‌دهد که شیوه دل‌بستگی و عوامل شیوه زندگی می‌توانند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند. همچنین رابطهٔ منفی معنی‌داری میان شیوه‌های مضطرب و اضطرابی و دل‌بستگی اجتنابی، دل‌بستگی ناایمن و رضایت زناشویی وجود داشت؛ اما میان شیوه دل‌بستگی ایمن و رضایت زناشویی رابطهٔ معنی‌داری وجود نداشت (محمدی و همکاران،۲۰۱۶).

نتیجهٔ فرضیهٔ این پژوهش نشان داد که ۲۰٪ واریانس کیفیت زندگی به‌وسیله‌ی دل‌بستگی اجتنابی و دل‌بستگی ایمن تبیین می‌شود. یافته‌های این پژوهش با (نیلفروشان و همکاران، ۱۳۹۳)، (نظری ، ثنایی ذاکر، پروری، ۱۳۹۱) همسو است. همچنین پژوهش‌ها نشان دادند که بهترین پیش‌بینی کنندهٔ کیفیت زندگی شیوه دل‌بستگی ایمن است (اقوامی و خواجوند خوشلی، ۱۳۹۵). می‌توان این یافته را این‌گونه تبیین کرد که سبکشیوه دل‌بستگی ایمن با کیفیت روابط مثبت با دیگران، رشد فردی و سلامت روانی بالا در ارتباط است و نهایتاً افراد با دل‌بستگی سالم از کیفیت زندگی خوبی برخوردارند (نریمانی، یوسفی و کاظمی، ۱۳۹۳). تبیین دیگر این است که داشتن شیوه دل‌بستگی ایمن به افراد خلق مثبت می‌دهد که منجر به خوش‌بینی و شادکامی می‌شود و این امر خود بر کیفیت زندگی تأثیر بسزایی دارد (نوعی ایران و علیلو، ۱۳۹۴). ذخیره داری به نقل از صالحی (۱۳۹۴)، عقیده دارد که اگر زوجین با شناخت و آگاهی از ویژگی-های همسر خود، سعی در شناخت بهتر خصوصیات اخلاقی و درک شرایط روحی همدیگر داشته باشند، خانواده‌ای سالم و بانشاط خواهند داشت که سلامت جامعه را تضمین می‌کند.

این پژوهش با چند محدودیت ازجمله، عدم همسانی گروه‌ها ازنظر مالی، تعداد اعضای خانواده، سن زوجین مواجه بود، چراکه در پژوهش حاضر پراکندگی سنی از ۲۰ تا ۵۰ سال وجود دارد که این خود می‌تواند یک محدودیت باشد. دیگر اینکه این نتایج به دلیل تعداد نمونه‌ی کم قابلیت تعمیم ندارد. به‌عنوان پیشنهاد می‌توان متغیرهای این پژوهش را با گروه های‌دیگر اعم از زوجین دانشجو، افرادی که طلاق

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

گرفته‌اند و در میان افرادی که دارای خیانت زناشویی هستند بررسی کرد. یافته‌های این پژوهش با منافع هیچ سازمان و ارگانی منافات ندارد.

تشکر و قدردانی. در خاتمه، نویسندگان از کلیه زوجینی که با رضایت کامل پاسخگوی ما بودند و از کلیه مراکز مشاوره‌ای که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند کمال تشکر را دارند.

منابع

اقوامی، مریم السادات و خواجوند خوشلی، افسانه. (۱۳۹۵). بررسی رابطه سبک‌های دل‌بستگی با کیفیت زندگی کتابداران شهرستان شاهرود، *اولین کنفرانس ملی پژوهش های نوین در روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی*، اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شادگان، https://www.civilica.com/Paper-PCEC01-PCEC01_112.html

امانی، احمد. قربانی، آزاد. (۱۳۹۴). تبیین مدل نظری برای سبک‌های فرزند پروری، سبک‌های دل‌بستگی و خودمتمایزسازی زوجین. *فصلنامهٔ فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، ۶(۲۱).

اکبر زاده عبدالجبار، حسن. حسین پور لنگرودی، فاطمه. مصباح، نسرین (۱۳۸۹). بررسی رابطه شیوه های دل‌بستگی با نگرش نسبت به ازدواجو مهارت حل تعارض در دانشجویان مجرد کارشناسی دانشگاه تهران. *زن و مطالعات خانواده*. ۲(۸):۵۴-۳

اصلانی، خالد. صمدی فرد، آذر. سودانی، منصور. (۱۳۹۴). آزمودن مدل طرح‌واره های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد و رضایت زناشویی با میانجی‌گری شیوه دل‌بستگی ناایمن و افسردگی .*مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۵(۱):۹۴-۱۱۴.

اعتمادی، عذرا. سعادت، سجاد. (۱۳۹۴). نقش سلامت خانواده و سبک‌های دل‌بستگی در پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان. *دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۸ (۴): ۱۹۵-۲۰۱

بهاری، زهرا. (۱۳۹۴). نقش شیوه زندگی در رضایت زناشویی زوجین. فصلنامهٔ فرهنگ مشاوره *و روان درمانی*، ۶، (۲۲):۱-۲۱

باغبان، محمد. قادری، زهرا. رفاهی، ژاله. (۱۳۹۴). تاثیر آموزش به شیوه رویکرد هیجان مدار بر صمیمیت زوجین. *دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*، ۱۶(۲): ۷۷-۸۳

پاکدامن، شهلا. (۱۳۸۰). *بررسی ارتباط بین دل‌بستگی و جامعه طلبی در نوجوانی*، پایان نامه دکترای روانشناسی، دانشگاه تهران.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

پروندی علی، عارفی مختار، مرادی اسما. (۱۳۹۵). نقش عملکرد خانواده و الگوهای ارتباطی زوجین در پیش‌بینی رضایت زناشویی. *آسیب شناسی، مشاوره و غنی سازی خانواده*. ۲ (۱): ۵۴-۶۵

تبریزی، مصطفی. (۱۳۹۱). فرهنگ نامه توصیفی خانواده و خانواده درمانی. تهران، انتشارات *فروزان*

ثنایی، باقر و همکاران، مقیاس های سنجش خانواده و ازدواج، *انتشارات بعثت*، ۱۳۸۷.

خوش‌لهجه صدق، مریم و صلیبی، ژاسنت. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سبکشیوه های دل‌بستگی و سلامت عمومی با رضایتمندی زناشویی در کارکنان زن متأهل دانشگاه تربیت مدرس. *جامعه پژوهی فرهنگی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی*، ۶(۱): ۷۵ -۱۰۷

شهابی زاده، فاطمه. مطاهری، محمدعلی. (۱۳۹۱.) دل‌بستگی ادراک شده دوران کودکی، کنش ورزی خانواده و مقابله مذهبی. *روانشناسی تحولی*، ۲:۲۲۱-۲۳۴.

دانشور حسینی، نیرالسادات. مهدوی، فائزه. (۱۳۹۰). *مدل معادله ساختاری کیفیت رابطه زناشویی بر اساسبر پایه ویژگی های روان‌شناختی همسران*. پایان نامه ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر.

ذخیره‌داری، ندا. محمدی پور، محمد. علیزاده موسوی، ابراهیم. (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین عوامل فردی–خانوادگی با عملکرد ازدواج در کارکنان بانک.

ساکی، خدیجه و بهنام مکوندی. (۱۳۹۴). رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و نگرش مذهبی با عملکرد خانواده، اولین کنگره بین المللی روانشناسی وعلوم تربیتی با رویکرد اسلامی، اردبیل، کانون فرهنگی مناجات اردبیل

صالحی، تهمینه. دهقان نیری، ناهید. (۱۳۹۰). ارتباط اضطراب و کیفیت زندگی در دانشجویان مقیم خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی تهرن .*پایش*، ۱۰(۲): ۱۷۵-۱۸۱

عبدی، محمدرضا. خوش‌کنش، ابوالقاسم. تقی پور، ابراهیم. محمدی، روح اله. (۱۳۹۱). بررسی شیوه دل‌بستگی و رضایت زناشویی افراد متأهل درگیر خیانت اینترنتی. *فصلنامه مطالعات روانشناختی*، ۸(۱) ۱.

رضا پور میرصا ، یا عین ، ابراهیم. آیین پر ، ندا. حشم فاطمه (۱۳۹۳) اثرر بخشی بر درمان مبتنی بر دل‌بست برعملکرد مادران دارای سبک‌های دل‌بستگی ناایم *فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی*، ۱۵(۴

محمدی، شهناز. باباپور، تینا. علیپور فر، فرشید. (۱۳۹۳). نقش پیش بین شیوه های هویت و پنج عامل شخصیت در تعارضات زناشویی زوجین ۲۰ تا ۴۰ ساله، *فصلنامه ی پژوهش‌های مشاوره*، ۱۳ (۴۹).

نریمانی، محمد. یوسفی، فاطمه. کاظمی، رضا. (۱۳۹۳). نقش سبک‌های دل‌بستگی و کیفیت زندگی در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی نوجوانان مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری. *ناتوانی‌های یادگیری*، ۳ (۴).۱۲۴-۱۴۲

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

نظری ، علی‌محمد. ثنایی ذاکر ، باقر. پروری، آتنا. (۱۳۹۱). بررسی و مقایسه عملکرد خانواده‌های عادی و معتادان در شهرستان جویبار. دولتی – وزارت علوم، تحقیقات و فناوری – دانشگاه تربیت معلم – تهران – دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی . کارشناسی ارشد

نوعی ایران، لیلا. محمود علیلو، مجید. (۱۳۹۴). پیش‌بینی کیفیت زندگی و شادکامی بر مبنای سبک های دل‌بستگی در زوجین متاهل شهر تبریز. پژوهش توانبخشی در پرستاری،۱(۴):۶۹ – ۶۰

نیلفروشان، پریسا. احمدی، سیداحمد. فاتحی زاده ، مریم. عابدی، محمدرضا. قاسمی، وحید (۱۳۹۳). تأثیر هم‌زمان عامل عمومی شخصیت و ابعاد دل‌بستگی بر کیفیت رابطه. *دوفصلنامه ی مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۴، ۳(۱۵): ۴۷۳–۵۰۷

References

Asghari, A. Faghehi, S. (2003). Validation of the SF-36 health survey questionnaire in two Iranian samples. *J Daneshvar Raftar*, 1:1-11.

Basharpoor, S., Sheykholeslami, A. (2015). The Relation of Marital Adjustment and Family Functions with Quality of Life in Women. *Europe's Journal of Psychology*, 11(3).

Chilman, C. S. (1982). Major trends of families and their mental health in the United States: 1957-1978. *International Journal of Sociology of the Family*, 12: 217-227.

Collins N. L, Read S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. Journal of Personality and Social Psychology, 58(4):644–663.

De Luca, R. Dorangricchia, P. Salerno, L. Lo Coco, G. Cicero, G. (2017). the Role of Couples' Attachment Styles in Patients' Adjustment to Cancer. *Oncology*, 92(6):325-334.

Doyle, A. B., & Markiewicz, D. (2005). Parenting, marital conflict and adjustment from early-to mid-adolescence: Mediated by adolescent attachment style? *Journal of Youth and Adolescence*, 34(2): 97-110.

Golpich, Z. Darrodi, H. Soleimanyan, A.A. (2012). A study of the relationships between family functioning and psychological hardiness among parents with exceptional children and normal children, *Iranian Rehabilitation Journal*, ۱۰(15).

Epstein, N. B., Bishop, D. S., & Levin, S. (1978). The McMaster model of family functioning. *Journal of Marriage and Family Counseling*, 4, 19–31.

Jafari Poor, H., Borji, M., Borji, M., Moslemi, A. (2016). The Relationship between Spiritual Wellbeing and Quality of Life and Optimism on the Staff of Arak University of Medical Sciences. *Health Spiritual Med Ethics*,3(2):8-15.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

Kerns, K.A., Aspelmeier, J.E., Gentzler, A. L., & Grabill, C. M. (2001). Parent child attachment and monitoring in middle childhood. Journal of Family Psychology, 15(1): 69-81.

Kufskie, K. L. (2009)."FAMILY FUNCTIONING AND PARENTAL DIVORCE ASPREDICTORS OF ATTACHMENT STYLES AND SEXUAL ATTITUDES IN COLLEGE STUDENTS" (2009). Dissertations. 503.

Lu, L. & Lin, Y. Y. (1998). Family roles and happiness in adulthood. *Personality and Individual Differences*, 25(2): 195-207.

Mikulincer, M., & Shaver, P.R. (2007). Boosting Attachment Security to Promote Mental Health, Prosocial Values, and Inter-Group Tolerance. *Psychological Inquiry*, 18(3): 139-156.

Mohammadi, K., Samavi, A., & Ghazavi, Z. (2016). The Relationship between Attachment Styles and Lifestyle with Marital Satisfaction. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, 18(4):e23839.

Montazeri, A. Goshtasebi, A. Vahdaninia, M. Gandek, B. (2005). The short form Health Survey (SF-36): Translation and validation study of the Iranian version. *Qual Life Res*, (14): 875-82.

Mothersead, P. K., Kivlighan J.r., Dennis M., & Wynkoop, T. F. (1998). Attachment, family dysfunction, parental alcoholism, and interpersonal distress in late adolescence: A structural model. *Journal of Counseling Psychology*, 45(2): 196-203.

Rodgers, W. L., & Bachman, J. G. (1988). *The subjective well-being of young adults: Trends and relationships*. Ann Arbor, MI: University of Michigan.

Salehi T, Dehghan Nayeri N. Relationship between anxiety and quality of lifein students living in dormitories of Tehran University of Medical Science. *Payesh*, 10(2):175-81.

Simpson JA. Influence of attachment style on romantic relationships. *J Personal Soc Psychol*. 1990; 59(5):971-80.

Sherizadeh, Y. Sarkhoshi, R. Babazadeh, T. Moradi, F. Shariat, F. Mirzaeian, K. (2016). The quality of life and the its related factors in the elderly covered by health care centers in Khoy city, Iran. *J Anal Res Clin Med*, 4(3): 139-45.

Ware JE Jr, Sherbourne CD. (1992). The MOS 36-item short-form health survey (SF-36). I. Conceptual framework and item selection. *Med Care*. 30:473–483.

Yan, W. Li, Y. Sui, N. (2014). The Relationship between Recent Stressful Life Events, Personality Traits, Perceived Family Functioning and Internet Addiction among College Students. *Stress and Health*, 30(1):3–11

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

References in Persian

Abdi, MR., Khosh konesh, A Gh., Taghipour, E., Mohammadi, R. (2012). Investigating the attachment style and marital satisfaction of married couples involved in online betrayal "Journal of Psychological Studies, 8 (1) 1.

Aghvami, M.S., Khajv and Khoshli, A. (2016). The Study of the relationship between attachment styles and quality of life of librarians in Shahrood, the first national conference on modern research in psychology, counseling and education, Ahvaz, Islamic Azad University, Shadegan Branch, https://www.civilica.com/Paper-PCEC01-PCEC01_112.html

Akbarzadeh Abdul Jabbar, H., Hossein Purlanegrudi, F., Mesbah, N. (2010). Investigating the relationship between attachment styles and attitudes towards marriage and conflict resolution skills in single undergraduate students of Tehran University. Woman and family studies. 2 (8): 54-3

Amani, A., Ghorbani, A. (2015). The explanation of the theoretical model for parenting styles, attachment styles and self-differentiation of couples. Department of Counseling and Psychotherapy, 6 (21).

Aslani, Kh., Samadi Fard, A., Sudanee, M. (2015). Testing the early maladaptive schemas of marginalization and exclusion and marital satisfaction by mediating insecure attachment style and depression. Family counseling and psychotherapy, 5 (1): 94-114.

Baghban, M., Ghaderi, Z., Refahi, j. (2015). The Effect of Emotion-Oriented Approach on Intimacy of Couples. Knowledge and Research in Applied Psychology, 16 (2): 77-83

Bahari, Z. (2015). The role of lifestyle in marital satisfaction of couples. Cultural counseling and psychotherapy, 6 (22): 1-21.

Daneshvar Hosseini, N., Mahdavi F. (2011). Structural Equation Model of Marital Relationship Quality Based on the Psychological Characteristics of Spouses. Senior Thesis. Islamic Azad University, Khomeini Shahr Branch.

Etemadi, O., Sa'adat, S. (2015). The role of family health and attachment styles in predicting academic self-efficacy of students. Bimonthly Scientific-Research Strategies for Medical Education, 8 (4): 195-201

Khajeh, A.H., Bahrami, F., Fatehizadeh, MS., Abedi, MR., Sajjadian, P. (2013). The Effect of Methodological Cognitive-Humor Education on the Quality of Marital Life of Married Men and Women. Knowledge and Research in Applied Psychology, 14, 3 (53): 11-21

Khoshlahjeh, M., and Salibi, J. (2015). Investigating the Relationship between Attachment Styles and General Health with Marital Satisfaction in Married Women Workers at Tarbiat Modares University. Cultural Community Research, Humanities Research and Cultural Studies, 6 (1): 75-107

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]

Mohammadi, Sh., Babapur, T., Alipoure Fard, F. (2014). Preliminary role of identity styles and five personality factors in marital conflicts of couples aged 20-40, Quarterly Journal of Consulting Research, 13 (49).

Narimani, M., Yousefi, F., Kazemi, R. (2014). The role of attachment styles and quality of life in predicting psychological well-being of teenagers with learning disabilities. Learning disabilities, 3 (4).124-142

Nazari, AM., Sanei Zakir, B., Parvari, A. (2012). Comparison of the performance of ordinary families and addicts in Joybar city. Government - Ministry of Science, Research, Technology - Tarbiat Moalem University - Tehran - Faculty of Psychology and Education. Masters

Noee Iran, L., Mahmoud Aliloo, M. (2015). Prognosis of quality of life and happiness based on attachment styles in married couples in Tabriz city. Rehabilitation research in nursing, 1 (4): 69-60

Pakdaman, sh. (2001). The Relationship between Attachment and Community Tolerance in Adolescence, Thesis of Psychology, Tehran University.

Parvandi, A., Arefi, M., Moradi, A. (2016). The role of family functioning and couples communication patterns in marital satisfaction. 2 (1):54-65.

Rezapur Mirsaleh, Y, Eini, E., Aeen Parast, N., Hashemi, F. (2014). The Effect of Attachment-Based Therapy on the Effectiveness of Mothers with Insecure Attachment Styles. Quarterly Journal of Clinical Psychology, 15 (4).

Saki, Kh. and Makvandi, B. (2015). The Relationship between Attachment Styles and Religious Attitude with Family Function, the First International Congress of Psychology and Educational Science with the Islamic Approach, Ardabil, The Cultural Center of Ardabil

Salehi, T., Dehghan Nayeri, N. (2011). Relationship between Anxiety and Quality of Life in Students Residing in Dormitories of Tehran University of Medical Sciences. Monitoring, 10 (2): 175-181

Sanei, Bagher et al., Family and Marriage Measurement Scales, Besat Publishing, 2008.

Shahabizadeh, F., Mazaheri, M A. (2012). Perceived childhood attachment, family engagement and religious confrontation. Developmental Psychology, 2: 221-234.

Tabrizi, M. (2012). The Descriptive Classification of Family and Family Therapy. Tehran, Forouzan Publications

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.7.2]